

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium i
Göteborg

Tillsyn av den fristående gymnasieskolan Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att eleverna vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium når höga kunskapsresultat i jämförelse med riket. I stort sett alla elever når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier och fullföljer utbildningen inom 4 år¹.

Då Skolverket inspekterade Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium år 2002 kritiserades skolan för att utbildningen omfattade betydligt fler än de 2500 poäng ett fullständigt gymnasieprogram ska innefatta. I den aktuella tillsynen framkommer att utbildningen för merparten av eleverna omfattar 3100 respektive 3600 poäng beroende på vilken inriktning de väljer. Det framkommer även att rektorn inte har fattat beslut för varje enskild elev om utökning. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att skolans utbildning fortfarande inte är utformad i enlighet med regelverket. Elever i gymnasieskolan har möjlighet att läsa program som omfattar mer än 2500 poäng. Men skolan måste tydliggöra att ett fullständigt program omfattar 2500 poäng och att detta ska vara utgångspunkten för elevernas studier. Om en elev vill utöka sitt program ska rektorn bedöma elevens förmåga att klara av utökningen och därefter fatta beslut om utökat program i en eller flera kurser för den enskilde eleven.

¹ Under läsåret 2009/10 nådde 97,4 procent av eleverna grundläggande behörighet. Under perioden 2005-2009 har siffran legat mellan 100 och 98,2 procent. Under läsåret 2009/10 var det 97,7 procent av eleverna som fullföljde utbildningen inom 4 år.

Eleverna är visstidsanställda av Volvo under studietiden och det utgår en ersättning till eleverna. De elever som väljer att läsa färre än 3100 respektive 3600 poäng får reducerad ersättning. Skolinspektionen konstaterar att det råder ett anställningsförhållande mellan elev och huvudman, vilket det enligt bestämmelserna inte får göra. Skolinspektionen konstaterar även att systemet med ersättning till elever kan innebära ett felaktigt incitament för elever att läsa ett utökat program.

Merparten av karaktärsämneslärarna vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium saknar pedagogisk utbildning. Skolan har dock sett till att dessa lärare har påbörjat utbildning som ska ge dem lärarbehörighet.

Nedan redovisas områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolans utbildning är inte utformad i enlighet med författningarna (5 kap. 4c § skollagen och bilaga 2 till skollagen samt 2 kap. 2 a § förordning om fristående skolor och viss enskild verksamhet).
- Skolans egna (lokala) kurser uppfyller inte författningarnas krav (2 kap. 5 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet samt 9 kap. 8 § skollagen jämfört med 1 kap. 6 § och 2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- Rektor fattar inte beslut i enlighet med bestämmelserna (9 kap. 8 § skollagen jämfört med 5 kap. 22 § gymnasieförordningen).
- Delar av undervisningen bedrivs av lärare som inte är anställda av skolan (9 kap. 8 § skollagen och 9 kap. 16 b § första stycket skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 8 oktober 2011.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Gerhard Eriksson och juristen Elisabeth Fogelberg deltagit.

Beslut

2011-06-08

Dnr: 44-2010:5374

3(3)

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer att ske enligt de skolförfattningar som gäller efter den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Daniel Talje
Utredare/Föredragande

Kopia till

Göteborgs kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Bedömningar för Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium den 17 maj 2011.

Huvudmannen för Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning. I Skolinspektionens tillsyn tillämpas förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet och gymnasieförordningen (1992:394).

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium avser att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare och elever samt företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Göteborgs kommun har vid tillfället för tillsynen inte utnyttjat sin rätt till insyn i verksamheten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium

Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium	Antal elever
Fristående gymnasieskola	320

Källa: Rektorn vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium

Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium startade sin verksamhet i Göteborg 1998. Då drevs verksamheten som en kommunal skolenhet. År 2000 bildades bolaget Göteborgs Tekniska College (organisationsnummer 556570-6768) och tog över huvudmannskapet från Göteborgs kommun. Volvo äger 51 procent² av bolaget och Göteborgs kommun äger resterande 49 procent. Från och med år 2000 drivs således Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium som en fristående gymnasieskola. Huvudmannen bedriver även vuxenutbildningar, yrkeshögskoleutbildningar (YH) samt kvalificerade yrkesutbildningar (KY).

Enligt beslut av Skolverket den 13 december 1999 är Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium i Göteborgs kommun berättigat till bidrag för utbildningen "specialutformat program baserat på industriprogrammet". I bidragshänseende ska utbildningen föras till industriprogrammet.

Skolans verksamhet bedrivs dels i lokaler i anslutning till Volvos anläggningar i Torslanda, dels i lokaler vid Lindholmen Lärcenter.

² 25,5 procent ägs av AB Volvo och 25,5 procent ägs av Volvo Cars.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolans utbildning är inte utformad i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

5 kap. 4c § skollagen och bilaga 2 till skollagen

2 kap. 2 a § förordning om fristående skolor och viss enskild verksamhet

Motivering:

Vid dokumentstudier och intervju med skolledningen framkommer att skolans utbildning "Operativ inriktning" omfattar 3100 poäng och skolans utbildning "Högskoleinriktning" omfattar 3600 poäng. Detta till följd av poängplaner som gäller när eleverna påbörjar sin utbildning. Utgångspunkten i skolförfattningarna är att gymnasieelever ska läsa ett fullständigt program, d.v.s. 2500 poäng. Av offentlig statistik framgår att 100 procent av eleverna under läsåret 2009/10 läste utökat program. Rektorn har emellertid inte fattat beslut för varje enskild elev som läser utökat program, vilket enligt bestämmelserna måste ske.

Elever som läser utökat program premieras med ekonomisk ersättning. Ersättningen kan uppgå till 1000 kr per månad i årskurs 1, 2000 kr per månad i årskurs 2 och 3000 kr per månad i årskurs 3. De elever som väljer att läsa färre än 3100 respektive 3600 poäng får reducerad ersättning. De elever som läser ett fullständigt program om 2 500 poäng får ingen ersättning alls.

Skolinspektionens uppfattning är att ett sådant system kan innebära ett felaktigt incitament för elever att läsa ett utökat program. Enligt skolförfattningarna får en elev delta i undervisning i en eller flera kurser som ligger utanför elevens fullständiga program, men endast om eleven kan antas tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt på såväl fullständigt program som den eller de frivilliga kurserna. Beslut om utökat program ska fattas av rektorn (se vidare under bedömningsområde "Rektorns beslutsfattande").

Vid tillsynen framkommer även att det råder ett anställningsförhållande mellan eleverna och Volvo. Av regeringens prop. 1990/91:85 "Växa med kunskaper" framgår att elever i gymnasieskolan inte kan anställas inom ramen för sin utbildning. Under ut-

bildningen ska eleverna ha en ren elevstatus, varför Volvos anställning av eleverna under studierna strider mot författningarna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolans egna (lokala) kurser uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 5 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 1 kap. 6 § och 2 kap. 14§ gymnasieförordningen

Motivering:

Av gymnasieförordningen framgår att en lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag³ står det att Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium kommer erbjuda 17 lokala kurser. Under läsåret 2010/11 erbjuder dock skolan 19 lokala kurser. Två av dessa kurser, "Företagsekonomi" (Fe1572) och Ellära (ELL1570), finns inte med i den förteckning över skolans lokala kurser som beskrivs i beslutet om rätt till bidrag. Skolinspektionen bedömer att innehållet i dessa kurser tillgodoses av nationella kurser.

Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium måste se över samtliga egna (lokala) kurser vad avser innehåll så att de uppfyller författningarnas krav.

³ Beslut den 13 december 1999. Diarienummer: 1999:1069.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektor fattar inte beslut i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 5 kap. 22 § gymnasieförordningen

Motivering:

En fullständig gymnasieutbildning omfattar 2500 poäng. Merparten av eleverna vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium läser dock utökat program om 3100 respektive 3600 poäng beroende av vald inriktning. Detta sker utan att rektorn gjort en bedömning i varje enskilt fall om eleverna kan förväntas tillgodogöra sig såväl den fullständiga utbildningen som de utökade kurserna på ett tillfredställande sätt. Vid Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium har utökningen av elevernas program skett utan att rektorn fattat beslut om utökat program i en eller flera kurser för varje enskild elev.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

Delar av undervisningen bedrivs av lärare som inte är anställda av skolan.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

9 kap. 16 b § första stycket skollagen

Motivering:

Skolan köper in undervisning i Kemi A samt Fysik A och B från Göteborgs kommun. Undervisningen bedrivs av en lärare som är anställd vid Polhemsgymnasiet. Läraren sätter även betyg på eleverna.

Utbildningen vid en fristående gymnasieskola ska bedrivas av lärare som är anställda vid skolan. Det är enligt Skolinspektionens bedömning endast möjligt att i begränsad

omfattning överlåta undervisningen till en kommunal gymnasieskola. Skolinspektionen bedömer att den omfattning som Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium överlåtit undervisning överstiger vad som kan anses vara begränsad omfattning.

Skolinspektionen vill uppmärksamma Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium på bestämmelserna om entreprenad i 23 kap. i skollagen (2010:800).